

TJÄNSTESKRIVELSE

2023-01-27

rev 2023-02-13

B 2022-002021

Miljö- och
stadsbyggnadsnämnden

**BJÖRKNÄS 1:1, SICKLAÖN
73:15 (GAMLA LANDSVÄGEN 131), SICKLAÖN 73:17,
SICKLAÖN 73:120, SICKLAÖN 74:20, SICKLAÖN
73:121, BJÖRKNÄS 1:546, BJÖRKNÄS 1:340,
BJÖRKNÄS 1:354, BJÖRKNÄS 1:49, BJÖRKNÄS 1:362,
BJÖRKNÄS 1:86, BJÖRKNÄS 1:945, BJÖRKNÄS 1:382,
SICKLAÖN 73:10 (TRANVÄGEN 6)**

Ansökan om bygglov för nybyggnad av nio bullerplank i anslutning till den nya Skurubron

Förslag till beslut

Bygglov för skärmtyp A, B, C, D, F, G, H, I, L och M medges med stöd av 9 kap 31 § plan- och bygglagen (2010:900)

Bygglov för skärmtyp E och K avslås med stöd av 9 kap 31 § plan- och bygglagen.

Startbesked för att påbörja åtgärden gällande skärmtyp A, B, C, D, F, G, H, I, L och M ges med stöd av 10 kap 23 § plan- och bygglagen. Tekniskt samråd och kontrollansvarig krävs inte i detta ärende.

Byggherrens kontrollplan fastställs.

Följande avgifter debiteras i samband med detta beslut, enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige (faktura skickas separat):

- avgiften för bygglov för nio plank är 25 920 kronor,
- avgiften för avslaget gällande två skärmtyper är 6 400 kronor,
- avgiften för startbesked för beviljade skärmar är 1 280 kronor,
- avgiften för kungörelse i Dagens Nyheter är 6 645 kronor.

Totalt blir avgiften 40 245 kronor.

Granskad av PERSUN

Ärendet

Ärendet gäller nybyggnad av nio bullerplank som uppförs i anslutning till den nya Skurubron. Fem av planken placeras i Skuru på den västra sidan av bron och resterande fyra plank i Björknäs på den östra sidan av bron. Bygglovenheten har bedömt att bullerskärmar på den nya Skurubron inte kräver bygglov då själva bron prövas inom ramen för en annan lagstiftning.

Bullerplanken utgörs av olika skärmtyper som är mellan 1,8–4,0 meter höga. Varje plank består av en eller flera olika skärmtyper (typ A-M, se situationsplaner för förtydligande). Majoriteten av planken utförs i absorberande material. Undantaget är delarna av planken som placeras på landbroarna, dessa får en 0,8 meter tät del i underkant och en genomsiktig övre del (typ I, L, H och M). De väganknutna planken är tvåsidiga, mot vägsidan så utförs de i streckmetall av galvaniserat stål med varierande mäsk och mot utsidan täcks planken där det finns möjlighet med en spalje som kläs med klätterväxter. Mot parkmiljön i Skuruparken och en kortare del på den norra sidan av Värmdövägen utförs båda sidor av planken i vidje/salix (typ F).

Planföretsättningar

Fastigheterna ligger utanför planlagt område men inom sammanhållen bebyggelse. I Nacka kommuns översiktsplan är vägområdet en del av flera olika områden där markanvändningen beskrivs som medeltät stadsbebyggelse samt natur och större rekreativsområden (Skuruparken). Omgivande bebyggelse innehåller en blandning av småhus, flerbostadshus, handel och andra verksamheter. Den befintliga bebyggelsestrukturen bör enligt översiktsplanen i huvudsak behållas, men viss förtätning är lämplig i utpekade lägen, bland annat utefter Värmdövägen och i centrala Björknäs. En ny Skurubro och nya trafikplatser är nödvändiga.

Skuruparken innehåller naturvärden klass 2 och 3 i form av barrskog och ädellövskog samt höga upplevelse- och rekreativvärden. Det berörs av riksintresse för kommunikationer i form av farled och väg 222 (Värmdöleden).

Fastigheterna är en del av en vägplan för väg 222, Skurubron, antagen 2016-12-08. I plankartan och tillhörande gestaltningsprogram till vägplanen framgår bland annat bullerskyddens placering, höjd och material.

Kulturmiljövärden

Vägområdet berörs av riksintresse för kommunikationer i form av farled och väg 222 (Värmdöleden). Det gränsar också till flera byggnader som i Nacka kommuns kulturmiljöprogram är utpekade som enskilda byggnader av kulturhistoriskt intresse, bland annat Skuru skola, Skuru gård (Solsunda) och "Borgen" (Skuruborg).

Tidigare ärenden

Ansökan om bygglov för nybyggnad av plank inkom den 2 februari 2022 med diarienummer B 2022–000185. Denna ansökan gällde nio bullerplank med samma placering och utformning som denna ansökan. Ansökan återkallades av sökande den 20 maj 2022 efter återkoppling från Bygglovenheten att utformning av bullerskärmar bör revideras.

Yttrande

Trafikverket har den 13 februari 2023 inkommit med ett yttrande där man i huvudsak framför följande. Byggnad av allmän väg regleras primärt av väglagen (1971:948). Där regleras den planläggningsprocess och den prövning som leder fram till en lagakraftvunnen vägplan och som är en förutsättning för byggande av väg. En central del i planläggningsprocessen är det fortlöpande samrådet. Planläggningsprocessen, inkl. samråd för Skurubron pågick under åren 2009–2015, varefter vägplanen vann laga kraft 2016-12-08 efter regeringsbeslut. Innan fastställelseprövning begärs av en vägplan kungörs ett förslag till vägplanen för granskning. Av Nacka kommuns granskningsyttrande 2015-01-12 gällande vägplaneförslaget och redovisad utformning av bullerskyddsåtgärder framgår inte att kommunen skulle motsätta sig de i vägplanen föreslagna bullerskyddsåtgärder.

Av vägplanens plankartor framgår vilka bullerskyddsåtgärder som Trafikverket förbinder sig att genomföra, bullerskyddsskärmarnas placering och höjd samt utformning vad gäller genomsiktighet och grad av absorberande sidor täckta med streckmetall. Bygglovenhetens krav på minskad absorption och ytterligare genomsiktliga partier innebär att de bullerriktvärden som Trafikverket har att förhålla sig till inte komma att kunna uppnås. Trafikverket har en skyldighet att genomföra de bullerskyddsåtgärder som framgår av den lagakraftvunna vägplanen. Genom klagomål till den kommunala tillsynen kan boende som drabbas av alltför höga bullernivåer från vägtrafiken ställa krav på bullerreducerande åtgärder.

Trafikverket anser att även de bullerskyddsskärmarna som föreslås nekas bygglov är absolut nödvändiga. Om inte också dessa skärmar uppförs kommer boende intill vägen och deras hälsa påverkas negativt. Lokaliseringen och placeringen samt i viss mån även utformningen av bullerskyddsskärmarna har redan prövats i vägplanen. De bullerskyddsskärmarna som Trafikverket ansökt om bygglov för överensstämmer med vad som fastställts och vunnit laga kraft genom vägplanen. Trafikverket anser att samtliga av de bullerskyddsskärmarna som det söks bygglov för, utifrån de krav Trafikverket har att förhålla sig till, har utformats på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen samt intresset av en god helhetsverkan. Yttrandet kan läsas i sin helhet i bilaga K.

Stadsarkitekten har angående plankens utformning yttrat att man haft höga ambitioner för den nya Skurubron. En arkitektävling hölls 2011 där det danska arkitektkontoret Dissing + Weitling vann. Det vinnande förslaget har en lätt, spänstig form och ligger bredvid den gamla Skurubron. De bullerplank som behövs för att minska vägbullrets negativa inverkan på omgivande bebyggelse är höga – mellan två och fyra m. Mot omgivningen är tanken att de ska kläs med växter men mot insidan, vägrummet, föreslås streckmetall. Ett hårt material som inte visar på omsorg. De partier där bullerplanket är fyra m högt och klätt med streckmetall ger en negativ upplevelse av bron. Andra delar, där den övre delen är i plexiglas kommer att ge trafikanterna en mer tilltalande upplevelse.

Miljöenheten har angående buller yttrat att bygglovet föreslår plank enligt vägplanen och den bullerutredning som togs fram vid framtagande av vägplanen. För att uppfylla riktvärdena enligt propositionen 1996/97:53 ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter” krävs ytterligare skärmande åtgärder. Med befintliga skärmar riskerar ca 480 fastigheter att överskrida riktvärden för ekvivalent ljudnivå. Med de föreslagna skärmarna minskar antalet byggnader till 380 st. Enligt bullerutredningen har flera olika skärmande alternativ undersökts samt en samhällsekonomisk utredning utförts. Enligt den

samhällesekonomiska kalkylen är det lönsamt att välja den högre ambitionsnivån för bullerreducering, det vill säga 4 m höga skärmar. Det är dock sannolikt att summan av de övriga effekter som inte beaktas i kalkylen, såsom påverkan på landskapsbilden, väger åt andra hållet.

Vidare bedömer Miljöenheten att bullerplanken behöver byggas enligt förslag som är presenterade i bygglovets och i vägplanen. Risken för att skapa ohälsosamma miljöer för boende i bostäderna som påverkas av trafikbuller från vägtrafiken vid Skurubron är stor om man frångår de utformningar som föreslagits i framtagande av vägplanen. Byter man mot lägre plank eller till ett plank som inte har absorberande egenskaper minskar bullerdämpningen och bullernivåer för närliggande bostäder kommer öka. Att dämpa bullret vid källan så som ett bullerplank vid vägen är den mest effektiva åtgärden.

Ansökan är kungjord i Dagens Nyheter den 23 januari 2023 med sista dag för ett inkomma med synpunkter den 6 februari 2023. Inga negativa synpunkter har inkommit.

Skäl till beslut

Enligt 9 kap 31 § plan- och bygglagen ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap och 8 kap 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Enligt 2 kap 6 § första stycket 1 plan- och bygglagen gäller att bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Enligt 8 kap 1 § första stycket 1 och 2 plan- och bygglagen gäller att en byggnad ska ha en god form-, färg- och materialverkan.

Enligt 3 kap 3 § första stycket 1 plan- och byggförordningen (2011:338) ska det som gäller för en byggnads form-, färg- och materialverkan enligt 8 kap. 1 § 1 plan- och bygglagen också gälla för andra anläggningar än byggnader som omfattas av krav på bygglov enligt 6 kap 1 § plan- och bygglagen.

Enligt 14 b § fjärde stycket väglagen (1971:948) får en kommun under samrådet till en vägplan medge att undantag görs från krav på bygglov för bland annat plank.

I aktuell vägplan så har inte murar och plank undantagits lovplikt. Ansökan ska därför prövas enligt 9 kap 31 § plan- och bygglagen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att de fyra meter höga skärmtyperna i streckmetall (typ E och K) inte uppfyller de krav som följer av 9 kap 31 § plan- och bygglagen när det gäller lämplighet med hänsyn till stads- och landskapsbilden samt kraven på att byggnadsverk ska ha en god färg-, form- och materialverkan. Broarna och vägmiljön kommer att passeras av en stor mängd människor dagligen. Materialet för dessa skärmar –

streckmetall – håller inte den kvalitet som förväntas av ett byggnadsverk som får den stora påverkan på stads- och landskapsbilden som dessa plank kommer att få. Utformningen bör även anpassas så att större delar av dessa plank blir genomskiktiga för att tillåta utblickar över broarna, Skurusundet och den omgivande bebyggelsen.

Bygglovenheten har i samråd med stadsarkitekten i ett flertal möten samt via skriftlig kommunikation framhållit att utformningen av dessa plank inte uppfyller kraven på en god färg-, form-, och materialverkan och att ansökan därför bör revideras. Samma synpunkter framfördes redan i februari 2022 när den tidigare bygglovsansökan med samma utformning inkom (diarienummer B 2022–000185). Att sökande nu inkommer med en ny ansökan med samma utformning föranleder ingen annan bedömning.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens bedömning är därför att ansökan gällande dessa skärmtyper (E och K) ska avslås, med stöd av 9 kap 31 § plan- och bygglagen.

Vad sökande framhåller i sitt yttrande föranleder ingen annan bedömning. I en vägplan finns möjlighet att undanta exempelvis plank från lovplikt. Så har inte skett i aktuell vägplan. Bygglovenhetens bedömning är därför att en separat prövning av plankens utformning bör ske i samband med bygglovsansökan. Bygglovenheten bedömer vidare att det är möjligt att ta fram en utformning av bullerskyddsåtgärder som både erbjuder tillräcklig bullerreducering för omgivande bebyggelse enligt krav fastställda i vägplanen och som samtidigt uppfyller utformningskraven enligt plan- och bygglagen.

Övriga skärmtyper är antingen betydligt lägre (typ A, B, C, D och F) och/eller utförs delvis i genomskiktigt material (typ I, L, H och M). Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer därför att dessa skärmtyper uppfyller de krav som följer av 9 kap 31 § plan- och bygglagen bland annat när det gäller bland annat lämplighet med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur och kulturvärden och intresset av en god helhetsverkan. Bygglov för dessa skärmtyper ska därför ges.

Bygglovenheten

Hampus Hermansson
Handläggare

Maria Melcher
Enhetschef

Bilagor

1. Ansökan
2. Situationsplaner
3. Arkitekturritningar
4. Illustrationer
5. PM buller
6. Teknisk beskrivning
7. Kontrollplan
8. Bilder och ritning på utformning av bullerskydd på bro
9. Interna yttranden
10. Yttrande sökande

ÖVERSIKTSKARTA

